

Istra: Učka i Ćićarija

Učka: Poklon – Vojak – Poklon, Ćićarija: Brest – Žbevnica – pl. kuća Žbevnica – Vela draga

■ dvodnevni izlet ■ atrakcije: Učka, vrh Vojak, vidik, Žbevnica – najzapadniji hrvatski tisućnjak, Vela draga ■ duljina hoda: 4 h + 4 h ■ večera i noćenje: u Buzetu ili drugdje u Istri ■

Učka

Učka je planina jednostavna oblika, s dvije strme padine i oštro ocrtanim hrptom. Hrbat je najviši u početku (Vojak, 1396 m), odakle se preko vrhova Brgud (906 m), Šikovac (780 m) i Sisol (883 m) postupno spušta prema jugu do Plominskoga kanala, gdje naglo tone u more. Zapadna, strmija strana Učke naglo se spušta prema Vranjskoj dragi, Boljunskom i Čepićkom polju. Istočni obronci masiva, bliži obali, pokriveni su mediteranskim raslinjem koje se s visinom postupno mijenja u šume bora i miješane bjelogorice gdje prevladava bukva. Pod samim vrhom ima klekovine, a na proplancima raste mnogo vrsta ljekovita bilja i raznog drugog cvijeća. Od uzgojnih kultura, osobito u zaleđu Lovrana, poznate su trešnje i šume maruna. Zahvaljujući ponajviše bogatstvu i raznolikosti biljnog svijeta, Učka je proglašena parkom prirode.

S opatijske rivijere iz svakog mjesta (iz Opatije, Lovrana, Medveje, Ike, Ičića, Mošćenica) postoji barem jedan prilaz Poklonu ili izravno najvišem vrhu Vojaku. Na tim se usponima svladava visinska razlika od oko 1400 m pa su dugi i naporni, ali i vrlo zanimljivi zbog bogatstva prirode i njezinih raznolikosti od jednoga do drugog visinskog pojasa. Najpogodniji je prilaz s prijevoja Poklon jer je najlakši i najblaži, a preko Poklona prolazi dobra asf. cesta. Iako običnog, jednostavnog izgleda, cijeli masiv Učke pruža posjetiteljima mnogo lijepih vizura, a posebno najviši vrh Vojak, koji je jedan od najljepših vidikovaca u Hrvatskoj.

Poklon

Glavno ishodište za većinu izleta prema Vojaku je prijevoj Poklon. On je dostupan cestom te je od njega najblaži uspon prema Vojaku. Do Poklona vikendom vozi gradski autobus. S riječke strane, cestovni prilaz vodi preko Veprinca, a s istarske od tunela Učka.

▣ **CESTOVNI PRILAZ IZ ISTRE.** Tko dolazi iz Istre treba s Istarskog ipsilona sići kod benzinske crpke neposredno prije ulaza u tunel Učka. Odatle se cesta strmo (18%) u zavojima uspinje mimo izvora Josipa II. do Vele Učke, a zatim blaže do najviše točke ceste kod restorana Dopolavoro i odvojka za Vojak, a zatim silazi 1 km do Poklona. Cesta je s riječke strane prohodna za autobuse, a s istarske je teško prohodna jer je strma i zavojita.

POKLON (922 m) je prijevoj koji dijeli Učku od Ćićarije, a Istru od riječkog područja. Preko njega prelazi stara cesta iz Rijeke za Istru (danas je prijevoj prometno zamijenjen tunelom Učka). Najviša je točka prijevoja oko 1 km dalje prema Istri (951 m), gdje se nalazi restoran stoljetne tradicije Dopolavoro. Naziv Poklon podsjeća na to da su se nekoć istarski hodočasnici ovdje klanjali kada bi prvi put ugledali crkvu Gospe Trsatske. Na Poklonu je planinarski dom Poklon, a njoj nasuprot parkiralište, pansion Učka s restoranom, suvenirnica Parka prirode Učka, javni WC, telefonska govornica i betonski križ.

PLANINARSKI DOM POKLON (922 m) stara je zgrada uz samu cestu, oko 50 m od pansiona Učka prema Istri, s d. strane ceste. Ima kuhinju, blagovaonicu i dvije spavaonice.

INFO: *Otvoren: vikendom - Opskrbljen: pićem, jelom po dogovoru - Mjesta za noćenje: 14 - Upravlja: PD Opatija, Opatija - Informacije: Vojko Sanković (domar) +385 95 84-66-229, Damir Barić +385 99 68-09-492, Boris Rumac +385 91 56-23-109*

Vojak

10 dvodnevni izleti u Hrvatskoj

VOJAK (1396 m) je najviši vrh Učke i Istarskog poluotoka. Njegovo je tjeme gol travnati hrbat strmih strana, na čijoj se vršnoj točki nalazi kameni razgledni toranj visok desetak metara. Toranj je sagrađen 1911., o čemu svjedoči natpis ugrađen na samome pragu. Unutrašnjost tornja uređena je kao suvenirnica Parka prirode Učka, a njegova terasa, do koje vodi 30 stuba, jedan je od najljepših vidikovaca u cijeloj Hrvatskoj. Kao na dlanu vide se Istra, Riječki zaljev, sjeverni Jadran s otocima, Gorski kotar, Velebit i Ćićarija, a nakon bure, kad je zrak čist, Tršćanski zaljev, Julijske Alpe i Dolomiti u Italiji. U blizini vrha nalazi se na ograđenom prostoru telekomunikacijski toranj i vojni radar za nadzor zračnog prometa.

Poklon 1.30 h Vojak

1.30 h

Ovo je najpopularniji put na Učki i najjednostavniji pristup njezinu vrhu. Pokraj pansiona Učka kreće strmo uzbrdo šumska staza koja tri puta siječe cestu za vrh, a posljednjih 800 m penje se cestom mimo TV tornja do vrha. Zadnjih 100 m je široki kolni put do kamene kule na vrhu. Prilaz cestom opisan je malo dalje, uz uspon od gostionice Dopolavoro po obronku Plasa.

MOGUĆNOSTI SILASKA S VOJAKA. Tko ne želi s Vojaka silaziti istim putom, ima nekoliko mogućnosti za povratak. Te su mogućnosti uglavnom malo poznate jer je klasični put od Poklona do Vojaka najpopularniji pa se najčešće koristi. No, ako nastavite niz travnati greben, za 20' stići ćete na sedlo pod Vojakom, gdje je križanje pet putova - l. prema Lovranu (moгуć povratak na Poklon preko Dola!), ravno nastavlja put za slikoviti Suhi vrh, a d. se odvajaju silazni putovi za selo Mala Učka (40') i povratni put obronkom Plasa prema gostionici Dopolavoro na poklonskoj cesti. Tko se zbog automobila ne mora vratiti na Poklon, može se spustiti prema Lovranu ili nekom drugom mjestu na obali. Svi su silasci dugi (1400 metara visinske razlike), ali vrlo atraktivni zbog vidika na more i lijepih šuma.

Poklon 1.10 h Dol 30' Vrata 30' sedlo pod Vojakom 20' Vojak

2.30 h

Markacija prema vrhu Učke počinje na sporednoj šumskoj cesti, neposredno ispod križa na Poklonu, pokraj ograđenog vodospremišta. Odmah iza pansiona Učka d. se s te ceste odvaja klasični put na Vojak, a naš put nastavlja ravno po šumskom kolniku 1.10 h do lovačke kuće u Dolu. U Dolu nailazimo na markaciju koja se penje iz Lovrana mimo Knezgrada na Vrata i sedlo pod Vojakom pa tom markacijom lako možemo stići na Vojak, a možemo nastaviti i kratko l. nizbrdo do ceste pa njome d. prići do livada u području Babina groba.

Ćićarija

Ćićarija je planina koja omeđuje Istarski poluotok s istočne strane. Za razliku od Učke, koja je visoka, ali uska i površinom mala planina, Ćićarija je prostrano visinsko područje dugačko oko 30, a široko oko 15 km, koje se proteže od slovenske granice do prijevoja Poklona. Posebno je zanimljivo da se s istarske strane Ćićarija, očitije od bilo koje druge planine u Hrvatskoj, diže poput okomitih stjenovitih stuba koje se izmjenjuju sa širokim visoravnima pa se iz Istre ne vide vrhovi Ćićarije nego samo njezine stijene koje čine prvu stubu. Prema kontinentu, padine su blaže, šumovitije i nadovezuju se na gorovito područje u zaleđu Rijeke (Pliš, Obruč, slovenski Snežnik). Cijelo područje ima sva obilježja bezvodnoga krša, s mediteranskim šumama i livadama.

Ćićarijska cesta predstavlja glavno uporište za uspone na vrhove Ćićarije. Iako je strma i zavojita, vožnja njome nije teška (prohodna je i za autobuse). Cesta povezuje niz starih i vrlo slikovitih naselja na visoravni iz kojih polaze putovi prema Koritima, Orljaku, Gomili i Žbevnici. Počinje u Lupoglavu (putokaz prema Lanišću) i nakon 7 km d. kao asf. odvojak s nje odlazi uska slijepa cesta za Brgradac (ishodište za uspon do Korita). Glavna cesta uspinje se dalje do općinskog središta Lanišća i do Račje Vasi. Kod prve kuće u Račjoj Vasi oštro d. skreće mak. cesta - tzv. veprinački put koji omogućava lak pristup na Orljak, Županj vrh i Veliki Planik te mogućnosti za atraktivne biciklističke i pješačke ture, a završava iznad Veprinca. Iz Račje Vasi ćićarijska cesta nastavlja kroz sela Rašpor i Trstenik (odakle polaze putovi za vrh Gomilu) do mjesta u šumi gdje nailazimo na asf. cestu od Buzeta prema selu Dane. Prema Buzetu i Brestu treba skrenuti lijevo. Cesta se još kratko penje, a na samom prijevoju prije Bresta d. je markirani odvojak mak. ceste za repetitor na Žbevnici (cestom se može prići na 30' od vrha). Oko 1 km dalje, iznad predjela Kropinjak d. je neoznačen odvojak do planinarske kuće Žbevnica (prepriječen rampom, 15'). Cesta se od sela Brest počinje u zavojima spuštati prema rubu ćićarijske visoravni ispod koje je ž. st. Buzet i duboko ispod grad Buzet.

Žbevnica

ŽBEVNICA (1014 m) je istaknuto brdo na zapadnom dijelu Čićarije i ujedno najzapadniji hrvatski tisućnjak. Vršni dio je prostrana livada s koje se pružaju prekrasni vidici na Čićariju, Učku, na cijeli Istarski poluotok, a za dobre vidljivosti i na Alpe u Sloveniji i Dolomite u Italiji. Najviša točka na toj livadi označena je kamenom kupom, a u blizini je i tuljac sa žigom. Na padini pod vrhom je repetitor do kojeg vodi mak. cesta, ali on ne narušava ljepotu vrha jer je od njega udaljen 30'. Južna strana Žbevnice je strmo odsječena i šumovita. Iznad sela Bresta, oko 35' ispod vrha, nalazi se planinarska kuća Žbevnica.

Prijevoj ceste iza Bresta Žbevnica

1 h

Početak prilaznog puta je na prijevoju ceste između Bresta i Trstenika, odakle se odvaja mak. cesta prema repetitoru. Do tog mjesta stiže uzdužna markacija iz Trstenika (1 h).

Mak. cesta se uspinje u zavoju 30' prema repetitoru. Od oznake zabranjenog pristupa repetitoru markacija nas vodi d. kratko do zapuštene podzemne prostorije sa željeznim vratima i dalje d. prema vrhu prekrasnim travnatim hrptom. Put po vršnim livadama išaran je tragovima guma, no unatoč tome je snalaženje u magli vrlo teško. Od repetitora se do vrha stiže za 30'. Kao varijanta za povratak preporuča se silazak do planinarske kuće, pa od nje nemarkiranom prilaznom cestom 15' do asf. ceste i njome 15' (1 km) l. do prijevoja (kružni izlet – 2.30 h).

PLANINARSKA KUĆA ŽBEVNICA (851 m) nalazi se na južnoj, najstrmijoj padini Žbevnice, u lijepoj borovoj šumi, 35' ispod vrha. To je drvena brvnara HPD-a Planik iz Umaga, čiji je članovi otvaraju po najavi. Pred kućom su na padini brojne klupe za odmor, a u šumi u blizini izvor koji ljeti presuši.

INFO: Otvorena: po dogovoru - Opskrbljena: pićem - Mjesta za noćenje: 16 - Upravlja: HPD Planik, Umag - Informacije: Zlata Markežić +385 91 20-80-510, Žužana Dušanić +385 91 20-60-510

Kontakti za informacije, organizaciju i vođenje na terenu:

Vodička služba Hrvatskog planinarskog saveza - vodici@hps.hr

Stanica planinarskih vodiča Istra - sasa.kardinar@gmail.com

Stanica planinarskih vodiča Rijeka - spvrijeka@gmail.com